

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 16 października 2018 roku wydanym w sprawie o sygn. akt III C 928/17 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w punkcie 1. oddalił powództwo R. P. przeciwko K. B. i Miastu Ł. o ustalenie nieistnienia stosunku najmu lokalu z K. B. na lokal przy ul. (...) w Ł.; w punkcie 2. nie obciążył powoda kosztami postępowania; w punkcie 3. przyznał r.pr. K. M. kwotę 221,40 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i nakazał wypłacenie jej ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi
-Ś. w Ł..

(wyrok – k. 52)

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu I instancji stanowiły następujące ustalenia faktyczne:

K. B. i R. P. pozostawali w nieformalnym związku i zamieszkiwali razem przy ul. (...) w Ł.. W dniu 12 września 2016 roku przedstawiona została im przez Zarząd Lokali Miejskich do podpisania umowa najmu lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w Ł.. Pod umową podpisał się jako najemca jedynie R. P.. K. B. nie wyraziła zgody na podpisanie umowy. Wówczas K. B. i R. P. nie pozostawali już w związku.

Pozwana K. B. nigdy nie mieszkała w lokalu przy ul. (...) w Ł.. Nie ma tam żadnych swoich rzeczy, nie opłaca czynszu za lokal. Czasami jednak nęka powoda i dzwoni do niego pod wpływem alkoholu strasząc, że ma prawo do lokalu.

Powód obawia się, że w każdej chwili pozwana może przyjść do Urzędu Miasta i podpisać się pod umową, wraz ze swoim nowym partnerem oraz, że może zamieszkać w lokalu i zameldować się w nim.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Sąd Rejonowy przytoczył treść art. 189 k.p.c. oraz wyjaśnił na czym polega interes prawny w rozumieniu tego przepisu. Następnie przenosząc ogólne uwagi na grunt niniejszej sprawy wskazał, iż powód nie miał interesu prawnego w stwierdzeniu nieistnienia stosunku najmu lokalu mieszkalnego na rzecz pozwanej. Podkreślił, iż bezspornym w sprawie była okoliczność, że pozwana K. B. nie podpisała się pod umową najmu lokalu. Zostało to przyznane przez pozwane Miasto Ł.. Dodał, iż z zeznań powoda wynikało, że Miasto Ł. wspólnie przydzieliło K. B. i R. P. lokal mieszkalny, jednakże powód nie przedłożył tej decyzji do akt sprawy. Fakt wydania takiej decyzji przez Miasto Ł. można wywieść, zdaniem Sądu I instancji, z faktu przygotowania następnie przez Miasto Ł. umowy najmu lokalu do podpisania przez dwoje najemców: R. P. i K. B.. Ponieważ jedynie R. P. podpisał się pod umową, zatem tylko on zasiedlił następnie przedmiotowy lokal i zamieszkuje w nim do dziś. Pozwana ani nigdy w tym lokalu nie zamieszkiwała, nie przetrzymywała tam swoich rzeczy, ani nie płaciła za nie czynszu. W konsekwencji Sąd Rejonowy stwierdził, że pozwana K. B. nie jest stroną umowy najmu. Zdaniem Sądu I instancji, sama obawa powoda, że pozwana może w każdej chwili podpisać umowę z Miastem Ł., wprowadzić się do lokalu i zameldować, nie jest wystarczająca do przyjęcia, że powód wykazał istnienie interesu prawnego w poszukiwaniu ochrony prawnej na podstawie art. 189 k.p.c. Powód nie przedstawił bowiem decyzji o przydziale mieszkania, a zatem nie wykazał, że decyzja ta nadal jest aktualna dla K. B.. Poza tym, jak dodał Sąd Rejonowy, nawet jeżeli pozwana czasami nęka powoda strasząc go, że wprowadzi się do lokalu nie oznacza, że rzeczywiście tak zrobi. Powód może poszukiwać ochrony przed ewentualnym nękaniami za pomocą innych środków prawnych. Jak podniósł Sąd Rejonowy, choć możliwe jest, że pozwana posiada decyzję o przyznaniu lokalu komunalnego i uda jej się zameldować w tym lokalu na jej podstawie, to i tak wydanie wyroku uwzględniającego przedmiotowe powództwo w żaden sposób nie uchroniłoby powoda przed zameldowaniem się pozwanej

w lokalu. Interes powoda zabezpieczony byłby bowiem wówczas, jak wskazał Sąd I instancji, gdyby decyzja o przyznaniu jednego lokalu R. P. i K. B. wygasła w stosunku do K. B. lub została uchylona w stosunku do niej. Jest

to jednak, jak podkreślił Sąd I instancji, kwestia administracyjna, którą powód powinien ustalić w Zarządzie Lokali Miejskich.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd Rejonowy nie obciążył powoda nieuiszczonymi kosztami sądowymi z uwagi na jego trudną sytuację majątkową.

Na podstawie § 8 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu Sąd I instancji przyznał radcy prawnemu K. M. wynagrodzenie w kwocie 180 złotych plus VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w urzędzie i nakazał wypłacenie go ze Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi.

(uzasadnienie – k. 53-54)

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód.

Powód zaskarżył wyrok w całości.

Skarżący zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, że pozwana K. B. nie jest uprawniona do zajmowania lokalu, w którym zamieszkuje powód podczas, gdy w każdej chwili pozwana może przystąpić do podpisania umowy najmu lokalu, co umożliwi jej wstęp do w/w lokalu.

Mając na względzie powyższe, skarżący wniósł o zmianę powyższego wyroku poprzez ustalenie nieistnienia stosunku najmu z pozwaną dla lokalu przy ul. (...) w Ł..

Nadto pełnomocnik powoda wniósł o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy sądowej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu w II instancji oświadczając, że koszty te nie zostały pokryte w całości ani w części.

(apelacja – k. 59-59v)

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Wywiedziona w sprawie apelacja podlegała oddaleniu jako niezasadna.

Apelacja sprowadzała się do jednego zarzutu, tj. błędu w ustaleniach faktycznych, co miało się przejawiać przyjęciem przez Sąd Rejonowy, że pozwana nie jest uprawniona do zajmowania lokalu zamieszkiwanego przez powoda, podczas gdy w każdym momencie pozwana może przystąpić do podpisania umowy najmu w Zarządzie Lokali Miejskich nabywając tytuł prawny do powyższego lokalu.

W pierwszej kolejności wskazać należało, iż w ustaleniach faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji próżno szukać stwierdzenia, że pozwana nie jest uprawniona do zajmowania przedmiotowego lokalu, a jedynie że nie przystąpiła wraz z powodem do podpisania umowy najmu oraz że nigdy w tym lokalu nie zamieszkała, nie przechowuje tam swoich rzeczy i nie ponosi kosztów jego utrzymania. Natomiast dokonując oceny prawnej roszczenia powoda Sąd Rejonowy słusznie uznał, iż brak jest interesu prawnego

w ustaleniu w drodze niniejszego procesu nieistnienia prawa najmu tego lokalu na rzecz pozwanej, gdyż poza sporem pozostawał fakt, iż pozwana nie jest najemcą lokalu, w którym mieszka powód. Poza tym, sam apelujący przyznał, iż pozwana nie figuruje na umowie najmu przedmiotowego lokalu, a dopiero podpisanie takiej umowy spowodowałoby nabycie przez nią tytułu prawnego do niego. Jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy, możliwym jest, że pozwana nadal dysponuje decyzją o przydziale lokalu komunalnego także na jej rzecz, choć powód tego nie udowodnił, i na jej podstawie mogłaby się w tym mieszkaniu zameldować, to wyrok uwzględniający niniejsze powództwo nie dałby mu przed tym ochrony, co, w ocenie Sądu Okręgowego, również oznacza brak interesu prawnego po stronie powoda w rozumieniu

art. 189 k.p.c. Zgodzić należało się z Sądem Rejonowym, iż jedynie ewentualne postępowanie administracyjne zmierzające do uchylecia decyzji o przydziale na rzecz pozwanej, o ile ona jeszcze wobec niej nie wygasła, może uchronić powoda przed konsekwencjami, których się obawia. Natomiast nie sposób podzielić poglądu skarżącego, jakoby sama obawa, że pozwana przystąpi to umowy najmu, zamelduje się w lokalu lub wprowadzi do niego przesądza o istnieniu interesu prawnego, od którego uzależniona jest ochrona w trybie art. 189 k.p.c. Sąd Okręgowy w pełni podziela rozważania Sądu Rejonowego w tym zakresie.

Wobec powyższego apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Sąd II instancji przyznał radcy prawnemu, który udzielał powodowi w postępowaniu apelacyjnym pomocy prawnej z urzędu, wynagrodzenie w wysokości 110,70 złotych, w tym należny podatek VAT, stosownie do § 16 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. § 8 pkt 2 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1715 z zm.).